

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

05 серпня 2025 р. Запоріжжя

№ 140-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р., № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити інструкції з охорони праці:

1.1 Служба охорони та зв'язку

- Інструкція з охорони праці № 656- ОП для охоронника СОЗ ;
- Інструкція з охорони праці № 657-ОП для швейцара СОЗ;
- Інструкція з охорони праці № 658- ОП для охоронника на контрольно – пропускному пункті СОЗ;
- Інструкція з охорони праці № 659- ОП при проведенні робіт на висоті працівниками СОЗ;
- Інструкція з охорони праці № 660- ОП для персоналу, що працює електроінструментом та переносними світильниками СОЗ;
- Інструкція з охорони праці № 661- ОП для працівників групи зв'язку та сигналізації служби СОЗ.

2. Начальнику ІОЦ Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці»

3. Контроль за виконанням цього наказу покладаю на проректора з АГР Миколу ЧЕЧЕЛЯ.

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

2025р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 656
ДЛЯ ОХОРОННИКА
Служби охорони та зв'язку

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 05.06. 2025р. № 140-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № ____
ДЛЯ ОХОРОННИКА
Служби охорони та зв'язку

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Ця інструкція розроблена у відповідності з вимогами Положення про розробку інструкцій з охорони праці та нормативних актів про охорону праці, чинних в Національному університеті «Запорізька політехніка», з урахуванням конкретних умов роботи та функцій охорони на території і об'єктах (навчальних та адміністративних корпусах, господарських спорудах тощо) університету згідно з Положенням про службу охорони та зв'язку.

1.2 Інструкція запроваджує основні вимоги з охорони праці для охоронника служби охорони та зв'язку (в подальшому Служби О та З) і призначається для інструктажу і навчання методів безпечної праці та дотримання охоронником цих вимог.

1.3 Охоронник може працювати як постійно на одному робочому місці (посту), так і на різних: обхідному посту охорони, стаціонарному посту охорони, контрольно-спостережному прохідному пункті та контрольно-пропускному (проїзному, прохідному) пункті охорони.

1.4 Охоронник повинен виконувати такі види робіт:

1.4.1 Здійснювати охорону матеріальних цінностей, приміщень і територій університету, які включені до таблицю поста охорони та Дислокації постів охорони.

При виконанні цієї роботи використовуються засоби зв'язку і індивідуального захисту, контрольно-приймальні прилади охоронної та пожежної сигналізації, електрообігрівальні та електроосвітлювальні прилади, побутове електрообладнання (холодильник, електрочайник, ліхтар, тощо), господарський та протипожежний інвентар.

1.4.2 Контролювати та забезпечувати виконання вимог внутрішньооб'єктового режиму всіма працівниками, відвідувачами і

здобувачами освіти університету на території та в приміщеннях закладу освіти, що включені до табеля поста охорони та дислокації постів охорони.

При виконанні робочих обов'язків використовуються засоби, прилади та інвентар, аналогічні переліку в п. 1.4.1, а також дверні замки та запори.

1.4.3 Здійснювати контроль за входом і виходом працівників, здобувачів освіти і відвідувачів університету (окремих його об'єктів), занесенням і винесенням матеріальних цінностей через КСП (КПП) прохідний з використанням механічних пристосувань – турнікета зі стопорним обладнанням (або без нього), дверей (фірток).

1.4.4 Здійснювати контроль за в'їздом та виїздом транспортних засобів, завезенням і вивезенням матеріальних цінностей через КПП – проїзний з використанням воріт, електромеханічного пристрою для їх відкривання і закривання та стопорних пристроїв, естакади, дозволених пристосувань для огляду транспорту.

1.5 На роботу на посаду охоронника беруться особи чоловічої і жіночої статі, віком від 18 років, які пройшли попередній медичний огляд і не мають (відповідно з медичним висновком) за станом здоров'я протипоказань відносно роботи охоронником Служби охорони та зв'язку університету, без вимог до стажу роботи.

1.6. При влаштуванні на роботу охоронника під підпис інформується про умови праці, проходить вступний інструктаж з питань охорони праці та ПБ.

1.7. До початку самостійної роботи охоронник повинен пройти :

- первинний інструктаж на робочому місці;
- спеціальну підготовку (навчання) з питань охорони праці і безпечних методів роботи, у тому числі надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасного випадку, правил поведінки (дій) під час виникнення аварій і пожеж, надзвичайних ситуацій на охороняємих об'єктах;
- стажування на посаді протягом 3-6 змін;
- перевірку знань з охорони праці та набутих навичок безпечних методів роботи.

Особа, яка не пройшла навчання, до самостійної роботи не допускається. У випадку незадовільних знань з питань охорони праці вона повинна пройти повторне навчання і перевірку знань.

1.8. Протягом подальшої трудової діяльності охоронник проходить повторні, позапланові та цільові інструктажі, перепідготовку з питань охорони праці відповідно з Типовим Положенням про навчання з питань охорони праці.

1.9. Не допускається до роботи і підлягає відстороненню від неї працівник, який захворів або перебуває в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

1.10. При роботі на контрольно-пропускних пунктах охоронник керується Інструкцією з охорони праці для охоронника на КПП охорони.

1.11. Охоронник, що виконує свої функції на об'єктах, де ведуться будівельні або ремонтні роботи, знаходяться підйомні механізми, траншеї, колодязі підземних комунікацій, установки високої напруги, сховища паливно-мастильних матеріалів, газів, інші споруди та місця підвищеної небезпеки повинен знати вимоги інструкцій з охорони праці і пожежної безпеки в частині, що його стосується, розроблені для цих об'єктів.

1.12. З питань пожежної безпеки охоронник керується Інструкцією з пожежної безпеки для охорони, по електробезпеці – Інструкцією з охорони праці для не електротехнічного персоналу.

1.13. Охоронник зобов'язується:

- виконувати зобов'язання з охорони праці, що передбачені колективним договором і правилами внутрішнього трудового розпорядку університету;
- проходити в установленому порядку попередній та періодичні профілактичні медичні огляди;
- співробітничати з адміністрацією навчального закладу у справі організації безпечних і нешкідливих умов праці;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- повідомляти про небезпеку своєму безпосередньому керівнику або іншій посадовій особі охорони;
- утримувати в чистоті і порядку своє робоче місце (постове приміщення чи місце обігріву);
- вміти користуватися засобами колективного і індивідуального захисту (за наявності таких);
- дотримуватися встановленого в університеті протипожежного режиму;
- вміти надати першу медичну допомогу потерпілим від нещасного випадку;
- знати і виконувати вимоги цієї Інструкції, екологічної безпеки, правил санітарії та особистої гігієни;
- не знаходитися в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, не вживати алкогольні та наркотичні речовини чи препарати на роботі і території закладу освіти;
- палити тільки в спеціально відведених місцях;
- пересуватися по території поста і охороняемого об'єкта відповідно з безпечним маршрутом;
- знати призначення, принцип дії та правила експлуатації механізмів та пристосувань, контрольно-приймальних і сповіщувальних приладів охоронної та пожежної сигналізації, вміти ними користуватись.

1.14. Охоронник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо склалася робоча ситуація, яка небезпечна для його життя чи здоров'я або оточуючих його людей чи навколишнього середовища.

1.15. Небезпечними та шкідливими виробничими (робочими) чинниками на робочому місці (при виконанні робочих обов'язків) охоронника можуть бути:

- транспортні засоби та механізми, що рухаються (пересуваються) по охороняемій території;
- можливі випадкові чи по необережності попадання у виїмки, водостічні жолоби, каналізаційні люки, падіння під час руху на сходах та в умовах недостатнього освітлення;
- незадовільні зовнішньо-кліматичні та інші умови роботи (спека, холод, дощ, сніг, ожеледиця, вітер, протяги), робота в нічний час;

- небезпечне значення напруги електричного ланцюга, закорочення якого може статись через тіло людини (при несправності чи аварії, порушенні вимог техніки безпеки);

- надходження сигналу «Повітряна тривога», вибухи від прильоту боєприпасів (ракет, снарядів, бомб);

- можливе посягання злочинців на власність університету, сполучене з посяганням на життя та здоров'я охоронника.

1.16. Охоронник для забезпечення безпечної роботи при виконанні своїх трудових обов'язків повинен мати на посту :

- робочу шафу для одягу, стіл, стілець;
- господарський інвентар для прибирання службового приміщення поста охорони;
- систему обігріву приміщення (місця) поста охорони;
- засоби зв'язку (телефон чи радіостанцію), свисток (особистий);
- засоби індивідуального захисту: газовий балончик або зброю травматичної дії (при наявності можливості університету), медаптечку;
- посипочний матеріал (на зовнішніх постах) на випадок ожеледиці;
- інструкцію (виписку) з охорони праці і маршрут безпечного обходу території поста охорони.

1.17. При виконанні своїх робочих обов'язків охоронник повинен мати і використовувати такі спеціальні одяг та взуття по сезону:

- костюм віскозно-лавсановий;
- куртка віскозно-лавсанова з утеплювальною прокладкою;
- штани віскозно-лавсанові з утеплювальною прокладкою;
- плащ водонепроникний (черговий);
- чоботи гумові (чергові);
- рукавиці комбіновані (чергові на зовнішніх постах).

1.18. Дотримання встановлених для працівників правил з охорони праці, в т.ч. вимог цієї Інструкції, є обов'язковим. Їх невиконання вважати як порушення виробничої (трудової) дисципліни, а особи, які винні в порушенні, несуть за це дисциплінарну, адміністративну, кримінальну чи матеріальну відповідальність згідно з діючим законодавством України.

II ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Прямуючи на робоче місце (пост) по території університету (окремих його об'єктів) охоронник повинен рухатися найбільш безпечним маршрутом, дотримуватися вимог дорожніх знаків та знаків безпеки, заходів особистої безпеки від можливої небезпеки (відкритих колодязів, залитих водою ям, ожеледі і т.і.).

2.2. Перед початком роботи (перед тим, як заступити на пост охорони) охоронник зобов'язаний :

2.2.1. Переодягтися в спеціальний одяг і взуття установленної форми.

2.2.2. Оглянути приміщення (місце) охорони на посту, прибрати сторонні предмети, що можуть стати на перешкоді роботи, перевірити санітарний стан, щоб підлога була прибрана від сипучих і інших матеріалів, рідинних речовин. Переконавшись в наявності та укомплектованості медичної аптечки.

2.2.3. Перевірити наявність та справність засобів зв'язку, приладів охоронної та пожежної сигналізації, електроліхтаря, засобів пожежогасіння, електроприладів та шнурів живлення, штепселів і розеток, освітлення, господарчого інструменту, меблів та іншого.

2.3. Приймаючи територію і об'єкти під охорону охоронник зобов'язаний їх обійти і перевірити :

2.3.1. Безпечність маршруту обходу, наявність засобів пожежогасіння в зоні поста. При необхідності вжити заходи щодо застосування посипочного матеріалу (у випадку негоди); обмеження доступу людей в небезпечну зону (якщо таку виявлено), усунення джерела небезпеки.

2.3.2. Справність чергового освітлення на сходових маршах, в коридорах, на входах і евакуиходах навчальних корпусів, зовнішнього освітлення охороняємих об'єктів.

2.3.3. Справність замків і відповідність ключів від них на дверях евакуиходів. Прохід до них не повинен бути захарашеним, східці не порушеними.

2.4. Про всі несправності та недоліки, що виявлені перед початком роботи (заступаючи на пост), повідомити старшого зміни охорони (керівника зміни охорони) за тел.: 769-83-10 або начальника Служби охорони та зв'язку (керівника підрозділу) за тел.: 769-82-05. Усунути недоліки (несправності), які не потребують сторонньої чи спеціальної допомоги.

ІІІ. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Безпечна робота охоронника досягається шляхом :

- знання небезпечних факторів при роботі на посту охорони;
- дотримання вимог безпеки при виконанні робочих обов'язків під час руху по території і в приміщеннях університету ;
- дотримання вимог внутрішньоб'єктового і пропускового режиму, в т.ч. в неробочий час об'єкта;
- дотримання правил особистої гігієни.

3.2. При обході охороняємих об'єктів і території дотримуватися маршруту безпечного руху по території поста (університету). Рухаючись сходами (вгору, вниз) в приміщенні та на вході в корпус (інший охороняємий об'єкт), а також в умовах снігопаду і ожеледиці, триматися за поручні перил.

3.3. З настанням сутінок в корпусах (інших об'єктах) і на території необхідно ввімкнути чергове освітлення. При обході в умовах недостатнього освітлення користуватися переносним акумуляторним ліхтарем.

3.4. При зовнішніх обходах і оглядах об'єктів не підходити близько до стін, бути пильним. Існує небезпека впасти в підвальні спуски, приямки вікон, зачепитися за сходи або перила, взимку з дахів можливий схід снігу, падіння льодових бурюльок.

3.5. Знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння, при обходах перевіряти їх наявність, знати на території поста місця знаходження засобів зв'язку, вміти ними користуватися.

3.6. Обігрів приміщень постів охорони здійснюється системою центрального водяного опалення. В разі необхідності допускається використання електрообігрівальних приладів промислового виготовлення з

закритою спіраллю або масляного радіатора, які мають бути встановлені на вогнетривких підставках на безпечній відстані від стін і інших елементів будівельних конструкцій.

3.7. При експлуатації електроприладів і інших електроустановок не дозволяється підвищувати електропроводку на цвяхи, заклеювати її шпалерами, користуватися електропроводкою з пошкодженою ізоляцією, некаліброваними (саморобними) запобіжниками, завертати електролампи папером або тканиною, використовувати електропровід для кріплення на ньому будь-яких предметів.

3.8. Охоронник під час роботи не повинен :

3.8.1. Виконувати роботи, не передбачені Положенням про Службу охорони та зв'язку, службовими чи робочими інструкціями та наказами.

3.8.2. Допускати сторонніх осіб, які не мають відношення до його роботи, на своє робоче місце (постове приміщення чи позначене місце).

3.8.3. Залишати пост, за винятком надання допомоги з попередження правопорушення, потерпілим при аварійних та надзвичайних ситуаціях і пожежах, а також за обставин, які загрожують його життю та здоров'ю.

3.8.4. Користуватися електрообігрівальними приладами кустарного виготовлення, особисто ремонтувати електроустановки, залишати електроприлади включеними без догляду, доторкатися до обірваної електропроводки, ставати на неї.

3.8.5. Палити на території поста і університету, крім в спеціально обладнаних для цього місцях.

3.9. Робота охоронника повинна буди припинена, якщо склалася робоча ситуація, яка безпосередньо небезпечна для його життя чи здоров'я, у тому числі отримання охоронником травми. Припинення роботи здійснюється керівником зміни охорони (підрозділу, якому підпорядкована охорона) по телефону або нарочним повідомленням.

IV.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

Після закінчення роботи охоронник зобов'язується :

4.1. Привести в порядок та належний санітарний стан робоче місце – приміщення (кабіну, позначене місце) поста охорони.

4.2. Вимкнути (встановити вимикач в положення “вимкнуто” або витягти штепсельну вилку з розетки електроживлення) електрообладнання та електроприлади, непотрібне електроосвітлення.

4.3. Перевірити наявність і справність майна та обладнання поста, що передається згідно опису.

4.4. Повідомити старшого зміни охорони(керівника зміни) за тел.: 3-10 про всі виявлені (помічені) під час роботи недоліки і вжиті заходи з їх усунення (якщо це входить в його обов'язки), записати в книгу прийому-здачі поста (зміни).

4.5. Ідучи з поста по території університету додержуватися вимог безпеки, викладених в п.2.1. цієї інструкції.

V.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадках виявлення на охороняємих територіях або об'єктах небезпечних факторів, які можуть спричинити нещасний випадок на

виробництві, вибух, аварію або пожежу негайно повідомити старшого зміни Служби охорони та зв'язку за тел.: 3-10, службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО за тел.: 2-25 та відповідальну за об'єкт особу, зробити відмітку у постовому журналі.

У необхідних випадках електромеханізми чи інші пристрої відключити безпечним способом, вжити заходи по недопущенню людей в небезпечну зону.

На об'єктах зі спеціальним режимом (при охороні газових котельнь, приміщень зі зброєю, вибуховими та паливно-мастильними матеріалами) діяти згідно з інструкціями для цих об'єктів.

5.2. Під час затоплення внаслідок аварії систем опалення чи водопостачання необхідно вжити заходи для перекриття чи відключення подачі води (закрити вентиль або засув, повідомити старшого зміни охорони та чергового слюсаря ЕМС і т.і.), при необхідності – знеструмити електромережу (вимкнути рубильник).

5.3. В разі стихійного лиха чи надзвичайного випадку, в яке потрапив охороняємий об'єкт, охоронник негайно повідомляє керівника охорони (начальника Служби О та З та ст. зміни охорони). Сам займає безпечне місце і спостерігає за об'єктом. В разі необхідності обмежує доступ осіб і транспорту на об'єкт.

Під час грози і штормових поривів вітру, хуртовини, прильотів та вибухів боеприпасів існує небезпека бути травмованим від поламаних гілок дерев і повалення самих дерев, розбитого віконного скла, зірваного покриття даху і т.і. В таких умовах рух попід стінами будівель, деревами не проводиться.

5.4. У випадку виявлення потерпілої особи (травмованої, враженої струмом, раптово захворілої і т.п.) негайно викликати швидку медичну допомогу або медпрацівника медичного пункту, а також надати їй необхідну долікарняну допомогу відповідно з Інструкцією з надання першої медичної допомоги потерпілим при нещасних випадках.

5.5. Про кожний нещасний випадок, що стався на виробництві (території і об'єктах університету), свідком якого став або травмувався сам, охоронник повинен негайно по телефону повідомити старшого зміни охорони, начальника Служби охорони та зв'язку та провідного інженера з охорони праці університету з послідовним наданням службової записки чи пояснення.

5.6. У випадку виникнення пожежі охоронник діє згідно розділу 6 Інструкції з пожежної безпеки для охорони НУ «Запорізька політехніка».

Начальник Служби охорони та зв'язку

Андрій ПРУГЛО

ПОГОДЖЕНО :

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 657
ДЛЯ ШВЕЙЦАРА
Служби охорони та зв'язку

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 05.06.2025р. № 140-А

І Н С Т Р У К Ц І Я
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 657
ДЛЯ ШВЕЙЦАРА

Служби охорони та зв'язку

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Ця інструкція розроблена у відповідності з вимогами Положення про розробку інструкцій з охорони праці та нормативних актів про охорону праці, чинних в Національному університеті «Запорізька політехніка», з урахуванням конкретних умов роботи та функцій охорони на території і об'єктах (навчальних та адміністративних корпусах) університету та згідно з Положенням про Службу охорони та зв'язку.

1.2 Інструкція запроваджує основні вимоги з охорони праці для швейцара охорони і призначається для інструктажу і навчання методів безпечної праці та дотримання швейцаром цих вимог.

1.3 Швейцар може працювати на контрольно-спостережених та контрольно-пропускних прохідних пунктах охорони різних об'єктів (навчальних, адміністративних та господарчих корпусів) університету.

1.4 Швейцар повинен виконувати такі види робіт:

1.4.1 Здійснювати спостереження та контроль за входом і виходом працівників, здобувачів освіти і відвідувачів університету (окремих його об'єктів), вносом і виносом матеріальних цінностей через КСП чи КПП (вхідні, вихідні двері об'єкта) з використанням дверей, механічних пристосувань – турнікета зі стопорним обладнанням.

1.4.2 Здійснювати нагляд за збереженням та цілісністю матеріальних цінностей і приміщень, додержанням всіма присутніми особами правил та вимог режиму, установлених на об'єкті. Приймати під охорону на пульт (контрольно-приймальний прилад) централізованого спостереження об'єкти, обладнані сигналізацією, підключеною до пульта.

При виконанні цієї роботи використовуються контрольно-приймальні прилади охоронної та пожежної сигналізації, засоби зв'язку, електрообігрівальні та електроосвітлювальні прилади, побутове електрообладнання (холодильник, електрочайник, ліхтар, тощо), господарчий та протипожежний інвентар.

1.4.3 Приймати та видавати ключі від приміщень, у визначених випадках і приміщеннях відкривати та закривати двері на запори і замки, вмикати і вимикати освітлення, вести службову документацію.

При виконанні цієї роботи швейцар користується ящиком для ключів, ключами і замками, дверними запорами, електровимикачами.

1.5 На роботу на посаду швейцара беруться особи чоловічої і жіночої статі віком від 18 років, які пройшли попередній медичний огляд і не мають (відповідно з медичним висновком) за станом здоров'я протипоказань відносно роботи швейцаром охорони, без вимог до стажу роботи.

1.6 При влаштуванні на роботу швейцар під підпис інформується про умови праці, проходить вступний інструктаж з питань охорони праці.

1.7 До початку самостійної роботи швейцар повинен пройти:

- первинний інструктаж на робочому місці;
- спеціальну підготовку (навчання) з питань охорони праці і безпечних методів роботи, в тому числі надання першої медичної допомоги потерпілому від нещасного випадку, правил поведінки (дій) під час виникнення аварій і пожеж;
- стажування на посаді протягом 3-6 змін;
- перевірку знань з охорони праці та набутих навичок безпечних методів роботи.

Особа, яка не пройшла навчання, до самостійної роботи не допускається. У випадку незадовільних знань з питань охорони праці вона повинна пройти повторне навчання і перевірку знань.

1.8 Протягом подальшої трудової діяльності швейцар проходить повторні, позапланові та цільові інструктажі, перепідготовку з питань охорони праці відповідно з Типовим Положенням про навчання з питань охорони праці.

1.9 Не допускається до роботи і підлягає відстороненню від неї працівник, який захворів або перебуває в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

1.10 З питань пожежної безпеки швейцар керується Інструкцією з пожежної безпеки для працівників охорони, по електробезпеці - Інструкцією з охорони праці для не електротехнічного персоналу.

1.11 Швейцар зобов'язується:

- виконувати зобов'язання з охорони праці, що передбачені колективним договором і правилами внутрішнього розпорядку університету;
- проходити в установленому порядку попередній та періодичні (щорічні) медичні огляди;
- співробітничати з адміністрацією закладу освіти в справі організації безпечних і нешкідливих умов праці;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету, повідомляти про небезпеку своєму безпосередньому керівнику або іншій посадовій особі охорони;
- утримувати в порядку і чистоті своє робоче місце;
- дотримуватися встановленого в університеті протипожежного режиму;
- вміти надати першу медичну допомогу потерпілим від нещасного випадку;

- знати і виконувати вимоги цієї інструкції, правил санітарії та особистої гігієни;
- не знаходитись в нетверезому стані, не вживати спиртні напої та наркотичні речовини чи препарати на роботі і території навчального закладу;
- палити (курити) тільки в спеціально відведених місцях;
- пересуватися по території університету (його приміщень) відповідно з безпечним маршрутом;
- знати призначення, принцип дії та правила експлуатації механізмів та пристосувань, контрольно-приймальних і сповіщувальних приладів охоронної та пожежної сигналізації на посту, вміти ними користуватися.

1.12 Швейцар має право відмовитися від дорученої роботи, якщо склалася робоча ситуація, яка небезпечна для його життя чи здоров'я або оточуючих його людей.

1.13 Небезпечними та шкідливими виробничими (робочими) чинниками на робочому місці швейцара можуть бути:

- рухомі частини дверей, обладнання для пропуску людей (турнікету чи іншого пристосування);
- можливі випадки падіння при пересуванні в приміщеннях, на східчастих переходах;
- недостатня освітленість приміщень і інших місць зони поста охорони;
- повітряно-температурні умови роботи (холод, спека, протяг), робота в нічний час;
- надходження сигналу «Повітряна тривога», вибухи від прильоту боєприпасів (ракет, снарядів, бомб);
- можливе посягання злочинців на власність університету, сполучене з посяганням на життя та здоров'я швейцара.

1.14 Швейцар для забезпечення безпечної роботи при виконанні своїх трудових обов'язків повинен мати на робочому місці (посту):

- робочу шафу для одягу, стіл, стілець;
- господарчі інвентар та матеріали для прибирання робочого місця (приміщення чи кабіни поста);
- систему обігріву робочого місця (приміщення поста);
- засоби зв'язку (телефон чи радіостанцію);
- інструкцію (виписку) з охорони праці.

1.15 При виконанні своїх робочих обов'язків швейцар повинен мати та одягати робочий халат бавовняний (синій).

1.16 Дотримання встановлених для працівників правил з охорони праці, в т.ч. вимог цієї Інструкції, є обов'язковим. Їх невиконання вважати як порушення виробничої (трудової) дисципліни, а особа, яка винна в порушенні, несе за це дисциплінарну, адміністративну, кримінальну чи матеріальну відповідальність згідно з діючим законодавством України.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Прямуючи на робоче місце (пост) по території університету (окремих його об'єктів) та в його приміщеннях швейцар повинен рухатись найбільш безпечним маршрутом, дотримуючись вимог особистої безпеки від можливої

небезпеки (відкритих колодязів, залитих водою ям, ожеледі, мокрої підлоги, тощо).

2.2 Перед початком роботи (перед тим як заступити на пост охорони) швейцар зобов'язаний:

2.2.1 Переодягнутись у відповідний робочий одяг.

2.2.2 Оглянути робоче місце (приміщення), прибрати сторонні предмети, що можуть стати на перешкоді роботи та руху людей через пост.

2.2.3 Перевірити справність дверей та турнікету для проходу людей, замків та запорів.

2.2.4 Переконати в наявності і справності засобів зв'язку, приладів охоронної та пожежної сигналізації, засобів пожежогасіння, електроприладів та освітлення, меблів, господарського інвентарю.

2.2.5 Прийняти приміщення (робоче місце) поста в належному санітарному стані. Перевірити щоб підлога була прибрана від сипучих і інших матеріалів, рідинних речовин. Переконатися в наявності та укомплектованості медичної аптечки.

2.3 Про всі несправності та недоліки, що виявлені перед початком роботи (зступаючи на пост), повідомити ст. зміни охорони (керівника зміни охорони) за тел. 769-83-10 або начальника служби охорони та зв'язку за тел. 769-82-05.

Усунути недоліки (несправності), які не потребують сторонньої чи спеціальної допомоги.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Безпечна робота швейцара досягається шляхом:

- знання небезпечних факторів при роботі на контрольно-спостережному (пропускному) пункті охорони;
- дотримання вимог безпеки при виконанні робочих обов'язків, під час руху по території і в приміщеннях університету;
- дотримання вимог пропускного і внутрішньооб'єктового режиму;
- дотримання правил особистої гігієни.

3.2 Ретельне проведення оглядів приміщень, вікон, дверей і люків при обходах в кінці робочого дня на об'єкті, дотримання вимог пропускного режиму в неробочий час – є запорукою безпеки життя швейцара при виконанні своїх робочих обов'язків.

3.3 Швейцар зобов'язаний знати правила користування протипожежним інвентарем, засобами зв'язку і охоронно-пожежної сигналізації, що є на посту.

3.4 Обігрів приміщень КСП (КПП) охорони здійснюється системою центрального водяного опалення. В разі необхідності допускається використання електрообігрівальних приладів промислового виготовлення з закритою спіраллю або масляного радіатора, які мають бути установлені на вогнетривких підставках на безпечній відстані від меблів, стін і інших елементів будівельних конструкцій.

3.5 При експлуатації електроприладів і інших електроустановок не дозволяється:

- підвішувати електропроводку на цвяхи, заклеювати її шпалерами;
- користуватися електропроводкою з пошкодженою ізоляцією, некаліброваними (саморобними) запобіжниками;

-завертати електролампи папером або тканиною, використовувати електропровід для кріплення на ньому будь-яких предметів.

3.6 Рухаючись сходами (вгору, вниз) в приміщенні і на вході в корпуси, а також на подвір'ї в умовах снігопаду, ожеледиці чи дощу слід триматися за поручні перил.

3.7 З настанням сутінок в корпусі (або іншому приміщенні) та на його входах необхідно ввімкнути чергове освітлення. При обході приміщень за недостатнього освітлення користуватися переносним акумуляторним електроліхтарем.

3.8 Швейцар під час роботи не повинен допускати:

3.8.1 Сторонніх осіб, які не мають відношення до його роботи, на своє робоче місце.

3.8.2 Виконання робіт, не передбачених Положенням про Службу охорони та зв'язку, службовими чи робочими інструкціями та наказами.

3.8.3 Залишання робочого місця (поста), за винятком надання допомоги з попередження правопорушення, потерпілим при аварійних ситуаціях і пожежах, а також за обставин, які загрожують його життю та здоров'ю.

3.8.4 Користування електронагрівальними приладами кустарного виготовлення, особисто ремонтувати електроустановки, залишати електроприлади включеними без нагляду, доторкатися до обірваної електропроводки, ставати на неї.

3.8.5 Сторонніх осіб до відкривання і стопоріння турнікету та дверей, стопорити турнікет руками.

3.8.6 Паління (куріння) на посту, території і в приміщеннях університету, крім в спеціально обладнаних для цього місцях.

3.9 При виконанні обов'язків по контролю за входом і виходом працівників, здобувачів освіти і відвідувачів університету, вносом і виносом матеріальних цінностей через КСП (КПП) згідно п. 1.4.1 дотримуватись вимог Інструкції з охорони праці №_____ для охоронника на КПП охорони.

При виконанні обов'язків по догляду, збереженню та цілісності матеріальних цінностей і приміщень, за додержанням вимог установленого в університеті режиму згідно п. 1.4.2 цієї Інструкції дотримуватись вимог Інструкції з охорони праці №_____ для охоронника служби О та З.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

Після закінчення роботи швейцар зобов'язується:

4.1 Привести в порядок робоче місце, в т.ч. в належний санітарний стан службове приміщення (кабіну) поста.

4.2 Вимкнути електроприлади, непотрібне електроосвітлення, які використовувалися під час роботи.

4.3 Перевірити наявність та справність майна і обладнання поста, що передається згідно опису.

4.4 Повідомити за тел.: 3-10 ст. зміни охорони про всі виявлені (помічені) під час роботи недоліки і вжити заходи з їх усунення (якщо це входить в його обов'язки), записати в книгу прийому-здачі поста (зміни).

4.5 Ідучи з поста по території університету додержуватись вимог безпеки, викладених в п. 2.1 цієї Інструкції.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 У випадках виявлення несправностей в роботі пристроїв і пристосувань, з якими працюють швейцари, або інших небезпечних факторів, які можуть спричинити нещасний випадок на виробництві, аварію або пожежу, необхідно їх зупинити (відключити) безпечним способом, повідомити за тел.: 3-10 або 2-05 керівника охорони, відділ охорони праці і ТБ за тел.: 2-25 та відповідальну за об'єкт особу, зробити відмітку в постовому журналі і вжити заходи по недопущенню в небезпечну зону працівників університету і сторонніх осіб.

5.2 Під час затоплення внаслідок аварії системи опалення чи водопостачання необхідно вжити заходи для перекриття чи відключення подачі води (закрити вентиль або засув, повідомити за тел.: 2-94 чергового слюсаря ЕМС і т.і.). при необхідності – знеструмити електромережу (виключити рубильник).

5.3 В разі стихійного лиха, в яке потрапив охороняємий об'єкт, негайно повідомити керівника служби охорони та зв'язку (ст.зміни охорони). Зайняти безпечне місце і здійснювати спостереження за об'єктом і ситуацією. В разі необхідності пропускати в приміщення сили аварійно-рятувальних та ремонтних бригад, обмежувати доступ осіб на об'єкт.

5.4 У випадку виявлення потерпілої особи (травмованої, враженої струмом, раптово захворівшої і т.п) негайно викликати медичну допомогу або медпрацівника здоров'я пункту університету, а також надати їй необхідну долікарняну допомогу відповідно з Інструкцією з надання першої медичної допомоги потерпілим при нещасних випадках.

5.5 Про кожний нещасний випадок, що стався на виробництві (території і об'єктах університету), свідком якого став або травмувався сам, швейцар повинен негайно повідомити ст. зміни охорони (начальника служби охорони та зв'язку) з охорони праці університету.

5.6 У випадку виникнення пожежі швейцар діє згідно розділу 6 Інструкції з пожежної безпеки для працівників охорони НУ «Запорізька політехніка».

Начальник Служби охорони та зв'язку

Андрій ПРУГЛО

ПОГОДЖЕНО :

Провідний інженер з
охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 658
ДЛЯ ОХОРОННИКА НА КОНТРОЛЬНО-ПРОПУСКНОМУ ПУНКТІ
Служби охорони та зв'язку

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 05.06 2025 р № 140-А

І Н С Т Р У К Ц І Я
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 658
ДЛЯ ОХОРОННИКА НА КОНТРОЛЬНО-ПРОПУСКНОМУ ПУНКТІ
Служби охорони та зв'язку

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ця інструкція розроблена у відповідності з вимогами Положення про розробку інструкцій з охорони праці та нормативних актів про охорону праці, чинних в Національному університеті «Запорізька політехніка», з урахуванням конкретних умов роботи та функцій охорони на території і об'єктах (навчальних та адміністративних корпусах, господарських спорудах тощо) університету згідно з Положенням про службу охорони та зв'язку.

1.2. Інструкція запроваджує основні вимоги з охорони праці для охоронника контрольно-пропускному пункті (КПП) охорони і призначається для інструктажу і навчання методів безпечної праці та дотримання охоронником цих вимог.

1.3. Охоронник на КПП (в подальшому –охоронник) може працювати як постійно на одному робочому місці (посту), так і на різних: КПП–спостережно-прохідному; КПП –прохідному, КПП-проїзному.

1.4. Охоронник повинен виконувати такі види робіт:

1.4.1. Здійснювати контроль за входом і виходом працівників, здобувачів освіти і відвідувачів університету (окремих його об'єктів), занесенням і винесенням механічних пристосувань –турнікета зі стопорним обладнанням (або без нього), дверей.

1.4.2. Здійснювати контроль за в'їздом та виїздом транспортних засобів, завезенням і вивезенням матеріальних цінностей через КПП –проїзний з використанням воріт, шлагбауму, електромеханічного пристрою для їх відкривання і закривання та стопорних пристроїв, естакади, дозволених пристосувань для огляду транспорту.

1.4.3. Здійснювати охорону матеріальних цінностей, приміщень і території університету, які включені до таблицю та Дислокації постів охорони.

При виконанні цієї роботи використовуються контрольно-приймальні прилади охоронної та пожежної сигналізації, засоби зв'язку і індивідуального захисту, електрообігрівальні та електроосвітлювальні прилади, побутове електрообладнання (холодильник, електрочайник, ліхтар, тощо), господарчий та протипожежний інвентар.

1.5. На роботу на посаду охоронника беруться особи чоловічої і жіночої статі, віком від 18 років, які пройшли попередній медичний огляд і не мають (відповідно з медичним висновком) за станом здоров'я протипоказань відносно роботи охоронником Служби охорони університету, без вимог до стажу роботи.

1.6. При влаштуванні на роботу охоронник під підпис інформується про умови праці, проходить вступний інструктаж з питань охорони праці.

1.7. До початку самостійної роботи охоронник повинен пройти :

- первинний інструктаж на робочому місці;
- спеціальну підготовку (навчання) з питань охорони праці і безпечних методів роботи, у тому числі надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасного випадку, правил поведінки (дій) під час виникнення аварій і пожеж, надзвичайних ситуацій на охороняємих об'єктах;
- стажування на посаді протягом 3-6 змін;
- перевірку знань з охорони праці та набутих навичок безпечних методів роботи.

Особа, яка не пройшла навчання, до самостійної роботи не допускається. У випадку незадовільних знань з питань охорони праці вона повинна пройти повторне навчання і перевірку знань.

1.8. Протягом подальшої трудової діяльності охоронник проходить повторні, позапланові та цільові інструктажі, перепідготовку з питань охорони праці відповідно з Типовим Положенням про навчання з питань охорони праці.

1.9. Не допускається до роботи і підлягає відстороненню від неї працівник, який захворів або перебуває в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

1.10. Охоронник, що виконує свої функції на об'єктах, де ведуться будівельні або ремонтні роботи, знаходяться підйомні механізми, траншеї, колодязі підземних комунікацій, установки високої напруги, сховища паливно-мастильних матеріалів, газів, інші споруди та місця підвищеної небезпеки повинен знати вимоги інструкцій з охорони праці і пожежної безпеки в частині, що його стосується, розроблені для цих об'єктів.

1.11. З питань пожежної безпеки охоронник керується Інструкцією з пожежної безпеки для охорони, по електробезпеці – Інструкцією з охорони праці для не електротехнічного персоналу.

1.12. Охоронник зобов'язується:

- виконувати зобов'язання з охорони праці, що передбачені колективним договором і правилами внутрішнього трудового розпорядку університету;
- проходити в установленому порядку попередній та періодичні профілактичні медичні огляди;
- співробітничати з адміністрацією навчального закладу у справі організації безпечних і нешкідливих умов праці;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- повідомляти про небезпеку своєму безпосередньому керівнику або іншій посадовій особі охорони;

- утримувати в чистоті і порядку своє робоче місце (постове приміщення чи місце обігріву);
 - вміти користуватися засобами колективного і індивідуального захисту (за наявності таких);
 - дотримуватися встановленого в університеті протипожежного режиму;
 - вміти надати першу медичну допомогу потерпілим від нещасного випадку;
 - знати і виконувати вимоги цієї Інструкції, екологічної безпеки, правил санітарії та особистої гігієни;
 - не знаходитися в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, не вживати алкогольні та наркотичні речовини чи препарати на роботі і території закладу освіти;
 - палити тільки в спеціально відведених місцях;
 - пересуватися по території поста і охороняемого об'єкта відповідно з безпечним маршрутом;
 - знати призначення, принцип дії та правила експлуатації механізмів та пристосувань, контрольно-приймальних і сповіщувальних приладів охоронної та пожежної сигналізації, вміти ними користуватись.
- 1.13. Охоронник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо склалася робоча ситуація, яка небезпечна для його життя чи здоров'я або оточуючих його людей чи навколишнього середовища.
- 1.15. Небезпечними та шкідливими виробничими (робочими) чинниками на робочому місці охоронника можуть бути:
- рухомі частини механізмів і обладнання, що використовуються на КПП;
 - транспортні засоби, що пересуваються через КПП;
 - можливі випадкові чи по необережності попадання у виїмки і т.п. при пересуванні по території поста і охороняемого об'єкта, падіння при підніманні по східцях естакади, сходів;
 - небезпечне значення напруги електричного ланцюга, закорочення якого може статись через тіло людини (при несправності чи аварії);
 - недостатня освітленість зони поста охорони;
 - зовнішньо-кліматичні та інші умови роботи (спека, холод, дощ, сніг, ожеледиця, вітер) робота в нічний час доби;
 - надходження сигналу «Повітряна тривога», вибухи від прильоту боєприпасів (ракет, снарядів, бомб);
 - можливе посягання злочинців на власність університету, сполучене з посяганням на життя та здоров'я охоронника.
- 1.15. Охоронник на КПП для забезпечення безпечної роботи при виконанні своїх трудових обов'язків повинен мати на посту :
- робочу шафу для одягу, стіл, стілець;
 - господарчий інвентар для прибирання службового приміщення поста охорони;
 - систему обігріву приміщення (місця) поста охорони;
 - засоби зв'язку (телефон чи радіостанцію), свисток (особистий);

- засоби індивідуального захисту: газовий балончик або зброю травматичної дії (при наявності можливості університету), медаптечку;
- посипочний матеріал (на зовнішніх постах) на випадок ожеледиці;
- інструкцію (виписку) з охорони праці і маршрут безпечного обходу (місця перебування) поста.

1.16. При виконанні своїх робочих обов'язків охоронник повинен мати і використовувати такі спеціальні одяг та взуття по сезону:

- плащ водонепроникний (черговий);
- чоботи гумові (чергові);
- рукавиці комбіновані (чергові на зовнішніх постах);
- костюм віскозно-лавсановий;
- куртка віскозно-лавсанова з утеплювальною прокладкою;
- штани віскозно-лавсанові з утеплювальною прокладкою.

1.17. Дотримання встановлених для працівників правил з охорони праці, в т.ч. вимог цієї Інструкції, є обов'язковим. Їх невиконання вважати як порушення виробничої (трудова) дисципліни, а особи, які винні в порушенні, несуть за це дисциплінарну, адміністративну, кримінальну чи матеріальну відповідальність згідно з діючим законодавством України.

II ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Прямуючи на робоче місце (пост) по території університету (окремих його об'єктів) охоронник повинен рухатися найбільш безпечним маршрутом, дотримуватися вимог дорожніх знаків та знаків безпеки, заходів особистої безпеки від можливої небезпеки (відкритих колодязів, залитих водою ям, ожеледі і т.і.).

2.2. Перед початком роботи на КПП (перед тим, як заступити на пост охорони) охоронник зобов'язаний :

2.2.1. Переодягтися в спеціальний одяг і взуття установленної форми.

2.2.2. Оглянути пост, прибрати сторонні предмети, що можуть стати на перешкоді роботі та руху транспорту або інших, пересувних засобів, людей. У випадку непогоди застосовувати посипочний матеріал (пісок, відсів, сіль) або очистити від снігу чи наносу ґрунту та сміття робочу територію для попередження сковзання та падіння.

2.2.3. Перевірити справність проїзних шлагбаума, воріт КПП, інших воріт чи хвіртки, дверей на посту охорони, механізмів їх відкривання і закривання шляхом зовнішнього огляду, відкривання і закривання; стопорних пристроїв воріт (шлагбаума); справність естакади (приставної драбини) для огляду транспорту, турнікету для проходу людей.

2.2.4. Переконаватися в наявності і справності засобів зв'язку, сигнальних пристроїв і попереджуючих знаків, приладів охоронної та пожежної сигналізації, засобів пожежогасіння, електроприладів та освітлення, господарчого інвентаря, меблів та іншого обладнання.

2.2.5. Прийняти приміщення (кабіну) КПП в належному санітарному стані. Перевірити, щоб підлога була прибрана від сипучих і інших матеріалів, рідинних речовин. Переконаватися в наявності та укомплектованості методичної аптечки.

2.3. Про всі несправності та недоліки, що виявлені перед початком роботи (заступаючи на пост), повідомити старшого зміни охорони (керівника зміни охорони) за тел.: 769-83-10 або начальника служби охорони та зв'язку (керівника підрозділу) за тел.: 769-82-05.

Усунути недоліки (несправності), які не потребують сторонньої чи спеціальної допомоги.

ІІІ. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Безпечна робота охоронника на КПП досягається шляхом :

- знання небезпечних факторів при роботі на посту охорони;
- дотримання вимог безпеки при виконанні робочих обов'язків під час руху по території і в приміщеннях університету ;
- дотримання вимог внутрішньооб'єктового і пропускнуго режиму, в т.ч. в неробочий час об'єкта;
- дотримання правил особистої гігієни.

3.2. Огляд автотранспорту дозволяється проводити після повної його зупинки. Вантажний транспорт оглядається за допомогою естакади, а у виняткових випадках – за допомогою драбини з гачками на кінцях її верхньої частини. Площадка естакади має бути не нижче кузова вантажного автомобіля, розміром не менше одного квадратного метра, а також мати східці і поручні для безпечного сходження працівників охорони.

3.3. Огляд і перевірку в середині кабіни (салону), будки, ящика для інструменту, під капотом проводити тільки після їх відкриття водієм.

Огляд транспорту з-під низу необхідно проводити за допомогою спеціально виготовленого пристосування з дзеркалом.

Огляд і перевірку сипучих вантажів, що вивозяться в кузові автомашини, проводити за допомогою металевого щупа.

3.4. Перед пропуском транспорту на територію або із території університету (його окремого об'єкта) охоронник зобов'язаний відкрити проїзні ворота, закріпити їх спеціальними фіксаторами (якщо ворота не механізовані) і стати в точно визначене місце (острівок безпеки).

Особливу обережність виявляти під час відкривання стулок немеханізованих воріт при сильних поривах вітру. При закриванні стулок воріт не допускати попадання рук (пальців рук) поміж ними.

3.5. При користуванні механізованими воротами необхідно:

3.5.1. Зняти пристрій (замок), що замикає стулки (стулку) воріт, якщо вони додатково ним закриті.

3.5.2. Переконатися у відсутності людей, транспорту і сторонніх предметів в зоні руху стулок воріт. Відкривання і закривання виконувати тільки натиском відповідних кнопок на пульті до виключення приводу та зупинки стулок (стулки) в крайніх (крайньому) положеннях.

3.5.3. Якщо виникне шум, вібрація стулок (стулки) воріт і механізмів зупинити їх роботу і повідомити про несправність керівнику охорони за тел.: 3-10 і головному механіку університету за тел.: 3-37.

Після закінчення роботи стулки (стулку) воріт поставити в положення «зачинено». В неробочий час їх (її) замкнути.

3.6. Для полегшення роботи охоронника та інших працівників охорони на КПП може обладнуватись автоматичний шлагбаум. Користування ним здійснюється згідно відповідної інструкції. Використання для цих цілей натяжного тросу або ланцюга не дозволяється.

В місці розташування проїзних воріт обов'язкове установлення знаків дорожнього руху «Обмеження руху» і «Проїзд без зупинки заборонено», табло «Бережись автомобіля»

3.7. Охоронник зобов'язаний знати правила користування протипожежним інвентарем, засобами зв'язку і охоронно-пожежної сигналізації, що є на посту.

3.8. Обігрів приміщень КПП здійснюється системою центрального або місцевого електропроводяного опалення. В разі необхідності допускається використання електрообігрівальних приладів промислового виготовлення з закритою спіраллю або масляного радіатора, які мають бути встановлені на вогнетривких підставках на безпечній відстані від стін і інших елементів будівельних конструкцій.

3.9. При експлуатації електроприладів і інших електроустановок не дозволяється підвішувати електропроводку на цвяхи, заклеювати її шпалерами, користуватися електропроводкою з пошкодженою ізоляцією, некаліброваними (саморобними) запобіжниками, завертати електролампи папером або тканиною, використовувати електропровід для кріплення на ньому будь-яких предметів.

3.10. Охоронник під час роботи на КПП не повинен допускати :

3.10.1. Виконання робіт, не передбачених Положенням про Службу охорони та зв'язку, службовими чи робочими інструкціями та наказами.

3.10.2. Сторонніх осіб, які не мають відношення до його роботи, на своє робоче місце (КПП).

3.10.3. Залишення поста, за винятком надання допомоги з попередження правопорушення, потерпілим при аварійних та надзвичайних подіях і пожежах, а також за обставин, які загрожують його життю та здоров'ю.

3.10.4. Користуватися електрообігрівальними приладами кустарного виготовлення, особисто ремонтувати електроустановки, залишати електроприлади включеними без догляду, доторкатися до обірваної електропроводки, ставати на неї.

3.10.5. Перебування на проїзній частині КПП, в прорізі воріт під час руху транспорту.

3.10.6. Проведення огляду транспорту до повної його зупинки, з підніжки і колеса транспортного засобу, причепа – з його дишла, з приставних драбин без гачків або інших допоміжних предметів.

3.10.7. Закривання воріт або шлагбаума під час руху транспорту через ворота, триматись руками за рухомі частини конструкцій воріт, шлагбаума, стопорити турнікет, стулки воріт чи шлагбаум руками.

3.10.8. Сторонніх осіб до керування воротами (шлагбаумом) з автоматичним приводом, відкривання і стопоріння турнікету.

3.10.9. Перевірки перепустки на право в'їзду (виїзду), вивозу (ввозу) матеріальних цінностей під час руху транспорту.

3.10.10. Паління (куріння) на території поста і університету, крім в спеціально обладнаних для цього місцях.

3.10.11. Робота охоронника повинна буди припинена, якщо склалася робоча ситуація, яка безпосередньо небезпечна для його життя чи здоров'я, у тому числі отримання охоронником травми. Припинення роботи здійснюється керівником зміни охорони (підрозділу, якому підпорядкована охорона) по телефону або нарочним повідомленням.

3.10.12. При виконанні обов'язків з охорони об'єктів і майна університету (згідно п.1.4.3 цієї інструкції) дотримуватися вимог Інструкції з охорони праці для охоронника Служби охорони та зв'язку (обхідних і стаціонарних постів).

IV.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

Після закінчення роботи охоронник зобов'язується :

4.1. Привести в порядок робоче місце – КПП, у т.ч. в належний санітарний стан службове приміщення поста.

4.2. Вимкнути електроприлади, непотрібне електроосвітлення, які використовувалися під час роботи.

4.3. Перевірити наявність і справність майна та обладнання поста, що передається згідно опису.

4.4. Повідомити старшого зміни (керівника зміни охорони) за тел.: 3-10 про всі виявлені (помічені) під час роботи недоліки і вжиті заходи з їх усунення (якщо це входить в його обов'язки), записати в книгу прийому-здачі поста (зміни).

4.5. Ідучи з поста по території університету додержуватися вимог безпеки, викладених в п.2.1. цієї інструкції.

V.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадках виявлення несправностей в роботі пристроїв, пристосувань і механізмів, з якими працює охоронник, або інших небезпечних факторів, які можуть спричинити нещасний випадок на виробництві, аварію або пожежу, необхідно їх зупинити (відключити) безпечним способом, повідомити керівника охорони за тел.: 3-10, 2-05, провідного інженера з охорони праці за тел.: 2-25 та відповідальну за об'єкт особу, зробити відмітку у постовому журналі і вжити заходи по недопущенню в небезпечну зону працівників університету і сторонніх осіб.

5.2. Під час затоплення внаслідок аварії систем опалення чи водопостачання необхідно вжити заходи для перекриття чи відключення подачі води (закрити вентиль або засув, повідомити ст. зміни охорони та чергового слюсаря ЕМС), при необхідності – знеструмити електромережу (вимкнути рубильник).

5.3. В разі стихійного лиха, надзвичайної події, в які потрапив охороняємий об'єкт, охоронник негайно повідомляє керівника охорони (начальника Служби О та З та ст. зміни охорони). Сам займає безпечне місце і спостерігає за об'єктом. В разі необхідності обмежує доступ осіб і транспорту на об'єкт.

5.4. У випадку виявлення потерпілої особи (травмованої, враженої струмом, раптово захворілої і т.п.) негайно викликати швидку медичну допомогу або медпрацівника медичного пункту, а також надати їй необхідну долікарняну допомогу відповідно з Інструкцією з надання першої медичної допомоги потерпілим при нещасних випадках.

5.5. Про кожний нещасний випадок, що стався на виробництві (території і об'єктах університету), свідком якого став або травмувався сам, охоронник повинен негайно по телефону повідомити старшого зміни охорони, (керівника підрозділу охорони) та провідного інженера з охорони праці університету з послідовним наданням службової записки чи пояснення.

5.6. У випадку виникнення пожежі охоронник діє згідно розділу 6 Інструкції з пожежної безпеки для охорони НУ «Запорізька політехніка».

Начальник Служби охорони
та зв'язку

Андрій ПРУГЛО

ПОГОДЖЕНО :

Провідний інженер
з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 659

ПРИ ПРОВЕДЕННІ РОБІТ НА ВИСОТІ ПРАЦІВНИКАМИ
СЛУЖБИ ОХОРОНИ ТА ЗВ'ЯЗКУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»

від 05.06 , 2025 р. № 140-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 659
ПРИ ПРОВЕДЕННІ РОБІТ НА ВИСОТІ ПРАЦІВНИКАМИ
СЛУЖБИ ОХОРОНИ ТА ЗВ'ЯЗКУ

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Інструкція з охорони праці (далі – інструкція) розроблена під час виконання робіт на висоті працівниками Служби охорони та зв'язку розроблена згідно вимогам законодавства України, Правилам з охорони праці під час виконання робіт на висоті (НПАОП 0.00 – 1.15 – 07) та Інструкції з охорони праці під час виконання робіт на висоті, затвердженої наказом Державного Комітету України з промислової безпеки, охорони праці та нагляду від 27.03.2007 р. № 62.

1.2 Дія інструкції поширюється на всіх працівників Служби охорони та зв'язку , які виконують роботи на висоті.

1.3 До самостійної роботи допускаються особи віком не молодше 18 років, які придатні за станом здоров'я. Перед допуском до самостійної роботи особа має отримати вступний та первинний інструктаж, послідовуючу перевірку усним опитуванням знань та набутих навичок безпечних прийомів праці. Допуск до самостійної роботи здійснюється при позитивних результатах перевірки.

В процесі роботи працівник періодично проходить медичні огляди. Повторний інструктаж з ОП на робочому місці проводиться 1 раз в три місяці. Повторна перевірка знань з ОП проводиться щорічно. При незадовільних результатах перевірки працівник до роботи не допускається і проходить місячне додаткове навчання.

1.4 Позапланова перевірка знань проводиться:

- при переході в інший структурний підрозділ;
- в разі внесення змін в інструкцію з охорони праці при виконанні робіт на висоті;

1.5 За не виконання даної інструкції працівник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну чи кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.6 Працівник, який працює на висоті повинен:

1.6.1 Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, виконувати тільки доручену йому керівником роботи.

1.6.2 Знати про особисту відповідальність за не виконання правил охорони праці.

1.6.3 Дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства.

1.6.4 Вміти надавати першу долікарську допомогу потерпілим від нещасних випадків.

1.6.5 Вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.

1.6.6 Утримувати робоче місце в чистоті та порядку, не захаращувати його і підходи до нього.

1.7 Робітник повинен знати:

- зміст вимог даної інструкції;
- виробничі інструкції, інструкції та вимоги безпеки по видах робіт, що необхідні для виконання професійних обов'язків;
- раціональну організацію праці на робочому місці;
- норми витрат матеріалів на роботі, які виконуються;
- безпечні методи праці;
- порядок застосування засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до характеру та умов праці;
- порядок надання долікарської допомоги потерпілому, місця зберігання медикаментів (перебування медпрацівника);
- порядок застосування первинних засобів пожежогасіння, місця їх розташування.

1.8 Працівник повинен знати про наявні виробничі небезпеки, які пов'язані з роботою на об'єктах.

1.9 Роботи на висоті 1,3 та більше метрів дозволяється проводити тільки за допомогою запобіжного поясу. Місця безпечного кріплення карабіну запобіжного поясу повинні бути вказані робітнику до проведення робіт на висоті відповідальним за проведення робіт. Не допускається встановлювати тимчасові настили на будь-яких опорах.

1.10 Для проведення робіт на висоті застосовується драбини таких типів:

- приставні та підвісні одноколінні;
- приставні розсувні триколінні (три ланкові) дерев'яного типу Л-ЗК;
- комбіновані склопластикові ЛКС-9-12 заввишки 7,9,12 м;
- складені склопластикові ЛПНС-2К-7, що призначені для підймання працівників на опори заввишки до 7 м;
- стрем'янки;
- мотузкові.

1.11 На кожній з драбин, що перебуває в експлуатації, повинні зазначатись:

- інвентарний номер;
- дата та час проведення наступного випробування;
- належність службі.

1.12 Щаблі дерев'яних драбин повинні виготовлятися із відбірної деревини твердих порід.

1.13 Не допускається фарбувати дерев'яні драбини фарбами, а також зрощувати понад двох дерев'яних приставних драбин.

1.14 Приставні дерев'яні драбини та стрем'янки завдовжки більш як 3 м повинні мати 2 і більше металевих стяжних болтів, установлених під нижнім та верхнім щаблями. Загальна довжина приставної дерев'яної драбини не повинна перевищувати 5 м.

1.15 Металеві драбини завдовжки більш як 5 м повинні: або обгороджуватись, або оснащуватись канатом з уловлювачем для закріплення карабіна запобіжного поясу.

1.16 Усі переносні драбини та стрем'янки після виготовлення їх та після ремонту, а також періодично в процесі експлуатації повинні випробуватись статичним навантаженням у такі терміни:

- 1 раз на 12 міс. – металеві драбини та стрем'янки;
- 1 раз на 6 міс. – дерев'яні драбини та стрем'янки.

1.17 У разі виконання робіт з приставних та з розсувних драбин на висоті понад 1,3 м повинен застосовуватись запобіжний пояс. На запобіжних поясах, які видаються робітникам, повинні бути бирки з інвентарним номером та датою проведення наступного випробування. Не використовувати запобіжні пояси у разі відсутності відмітки про випробування їх, простроченого терміну випробування, а також пояси, у яких під час огляду виявлені дефекти.

1.18 Драбини для виконання робіт на висоті повинні бути інвентарними, виготовлятися за типовими проектами та мати паспорти заводу-виробника.

1.19 Працівник зобов'язаний:

- вміти користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;
- дотримуватися зобов'язань з охорони праці, передбачених колективним договором (угодою, трудовим договором) та правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства;
- своєчасно починати та закінчувати роботу, дотримуватися часу технологічних та обідньої перерв;
- не виконувати роботи, які не передбачені посадовою інструкцією.

1.20 В процесі роботи на працівника можливий вплив небезпечних і шкідливих виробничих чинників:

- рухомих автомобілів на території;
- рухомих частин технологічного обладнання, виробів, заготівель, матеріалів, що пересуваються;
- підвищеної або зниженої температури повітря робочої зони;
- підвищеної або зниженої температури поверхні обладнання, матеріалів;
- підвищеного рівня шуму на робочому місці;
- підвищеної або зниженої вологості повітря;
- підвищеної або зниженої рухомості повітря;
- падіння з висоти;
- недостатнього освітлення робочої зони.

1.21 На даних роботах працівнику видається безкоштовно за установленими нормами засоби індивідуального та колективного захисту (рукавиці, каска, запобіжний пояс).

1.22 Під час виконання своїх обов'язків працівник повинен:

- дотримуватися вимог санітарних норм та особистої гігієни;
- приступати до роботи тільки у засобах індивідуального захисту;
- зберігати та приймати їжу тільки у відведених місцях;
- після роботи вимити забруднені частини тіла.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

Перед початком роботи працівник зобов'язаний:

2.1 Ознайомитися з умовами, характером та обсягом робіт, що будуть виконуватися.

2.2 Підготувати робоче місце до роботи. Перед застосуванням драбин та стрем'янок їх повинен оглядати працівник, який виконує роботу на висоті.

2.3 Перевірити засоби індивідуального захисту – запобіжний пояс, каска. Застебнути одяг на всі гудзики, прибрати волосся під шапочку або косинку, надіти спецвзуття.

2.4 Перевірити наявність та справності обладнання, інструментів, захисних пристроїв небезпечних зон машин і механізмів, пускових, запобіжних, знаків безпеки, первинних засобів пожежогасіння, виявлення видимих пошкоджень захисного заземлення тощо, з якими буде працювати сам.

2.5 Оглянути та переконатися в справності (надійності) будівельних конструкцій в зоні проведення робіт.

2.6 Прилади та пристрої, інструмент та необхідні матеріали розташувати на робочому місці в зручному і безпечному порядку: позаду і збоку працівника.

2.7 При виявлених несправностях у роботі та засобів колективного захисту сповістити безпосереднього керівника та не приступати до роботи з несправним обладнанням. Не виконувати роботу самостійно.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Під час виконання робіт із застосуванням драбин слід дотримуватись таких вимог безпеки праці:

- повинна забезпечуватись стійкість застосовуваних драбин, унеможливлене зісковзування їх або випадкове зрушення їх з місця (перевіряється оглядом та випробуванням);
- у разі проведення робіт в місцях з поживавленим рухом транспортних засобів або людей драбини (незалежно від наявності або відсутності на їхніх кінцях наконечників) повинні відгороджуватись або охоронятись від падіння, яке може спричинятись випадковими поштовхами;
- приставні драбини повинні встановлюватись під кутом нахилу до горизонтальної площини не менше 45 і не більше 60 градусів;
- у разі неможливості закріплення драбини під час встановлення її на гладкій плитковій підлозі біля основи драбини повинен стояти працівник у касці та утримувати її в стійкому положенні. В інших випадках підтримувати драбину внизу руками не допускається;
- у разі виконання робіт з приставних та розсувних драбин на висоті більш як 1,3 м повинен використовуватись запобіжний монтерський пояс. Пояс повинен закріплюватись за драбину – за умови надійного закріплення драбини до конструкції;
- переміщувати драбину під час роботи необхідно з дотриманням наступних запобіжних заходів: двоє працівників повинні нести драбину наконечниками назад, попереджаючи перехожих про небезпеку зіткнення з нею, якщо драбину переносить один працівник, вона повинна бути в такому похилому положенні, щоб її передній кінець був піднятий над землею не менше ніж на 2 м.

3.2 Не допускається під час проведення робіт на висоті:

- працювати з приставних драбин, стоячи на щаблі, розташованому на відстані менше ніж на 1 м від верхнього кінця драбини;
 - створювати додаткові опорні споруди з ящиків, бочок тощо – у разі недостатньої довжини драбини;
 - встановлювати приставні драбини під кутом нахилу до горизонтальної площини більше 60 градусів без додаткового закріплення верхньої частини драбини;
 - встановлювати драбину на східці маршів сходової клітки. У разі необхідності на сходових клітках повинен споруджуватись поміст;
 - виконувати роботу з двох верхніх щаблів стрем'янок, які не мають поручнів або упорів;
 - перебувати на щаблях приставної драбини або стрем'янки більше ніж одному працівнику;
 - підіймати або опускати вантаж по приставній драбині та залишити на ній інструмент;
- 3.3 Не допускається на приставних драбинах та стрем'янках:
- працювати біля обертових механізмів, працюючих машин та над ними;
 - виконувати роботу із застосуванням електричного та пневматичного інструмента;
 - натягувати проводи та підтримувати на висоті важкі деталі.

3.3.1 Для виконання таких робіт повинні застосовуватись стрем'янки з верхніми площадками, які обгороджені поручнями.

3.4 Дотримуватися:

- чистоти та порядку на місці проведення робіт;
- обережності при роботі, при пересуванні по приміщенню;
- обережності та правил дорожнього руху на проїзних шляхах;
- безпечного проведення робіт та дотримання правил охорони праці та пожежної безпеки;

- під час роботи використовувати засоби індивідуального та колективного захисту за призначенням.

3.5 При проведенні робіт на даху та горищі будівель з монтажу обладнання та прокладання кабелів проводів:

3.5.1 Не наступати на інструменти і незакріплені предмети, при протягуванні кабелів стежити, щоб не потрапляти ногами в петлі кабелю.

3.5.2 Не проводити роботи за межами огорожі даху, по слизькій і мокрій, похилій покрівлі.

3.5.3 Пересуватися по похилій покрівлі повільно і обережно, перевіряючи міцність конструкцій, при необхідності з міцно закріпленим страхувальним тросом (канатом).

3.5.4 У разі погіршення погодних умов (дощ, сніг, ожеледь і т.ін.) роботи на даху необхідно припинити.

3.6 Паління дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

3.7. Умови та фактори за яких робота повинна бути припинена:

- при несправності обладнання, що може призвести до травмування (іскріння електропровода, відсутнє заземлення тощо);

- не пересуватись по території, між корпусами тощо, при незадовільних метеорологічних умовах, що може призвести до нещадного випадку, травмуванню (злива, хурделиця, гроза);

- при не відповідності санітарно-гігієнічним умовам (забруднення робочого місця, що може призвести до травмування).

3.8 При пересуванні по приміщенню, території та по сходах бути уважним і обережним. Особливо обережним бути під час дощу та після вологого прибирання.

3.9 Порядок повідомлення адміністрації про нещасний випадок:

- про кожний нещасний випадок свідок, працівник, який його виявив або сам потерпілий повинні терміново повідомити безпосереднього керівника робіт, інженера з охорони праці та вжити заходів до подання необхідної допомоги;

- зберегти до прибуття комісії з розслідування обставин на робочому місці та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю та здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків), а також вжити заходів до недопущення подібних випадків у ситуації, що склалася.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Після закінчення роботи прибрати місце проведення робіт.

4.2 Драми, інвентар, засоби індивідуального захисту спорядити та помістити у відведене для них місце.

4.3 Вимкнути обладнання, устаткування: вимкнути живлення, відключити розетку з мережі.

4.4 При виявленні недоліків у роботі обладнання та засобах колективного захисту повідомити безпосереднього керівника чи іншу посадову особу особисто або за неможливості особисто повідомити по телефону.

V ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Ознаками аварійної ситуації на робочому місці є:

- поломка (тріщини, вгини, порушення цілісності) драбини, обладнання;
- поява збоїв у роботі електропобутових приладів, обладнання устаткування;
- коротке замикання, іскріння, появи запаху горіння, підвищене нагрівання корпусу, штепсельних рознімачів, сполучних проводів, зниження або зникнення напруги в мережі та т.п.

5.2 В аварійних ситуаціях необхідно:

- роботу припинити, відключити від мережі прилади;
- при загорянні використовувати вуглекислотний або порошковий вогнегасники;
- повідомити безпосереднього керівника та роботодавця;
- ужити заходів з евакуації людей і наданню першої медичної допомоги постраждалим;
- при необхідності викликати швидку допомогу, пожежну команду.

5.3 Якщо ви-

никла ситуація, що може призвести до аварії або нещасного випадку необхідно огородити небезпечну зону і не запускати в неї сторонніх осіб. Якщо є потерпілі надавати їм першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку допомогу.

5.4 У

разі виникнення пожежі, негайно приступити до її гасіння. Вимкнути електроенергію. Пам'ятати, що палаючу електромережу, електроприлади слід гасити тільки вуглекислотними, порошковими вогнегасниками, піском. Організувати евакуацію людей та матеріальних цінностей з небезпечної зони. При необхідності викликати пожежну допомогу за тел. 101, організувати зустріч прибуваючих пожежних підрозділів.

VI. НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ

6.1 Надання допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення. При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий масаж серця.

6.2 Перша допомога при пораненні

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язувальний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом. Особливо важливо застосувати настойку йоду при забруднених ранах.

6.3 Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, палицею, картоном. При передбаченому переломі черепа необхідно прикласти до голови холодний предмет або зробити холодну примочку. При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди і стягнути їх рушником під час видиху.

6.4 Надання першої допомоги при опіках кислотами.

При попаданні кислоти на шкіру, ушкоджені ділянки необхідно ретельно промити водою на протязі 15-20 хв. Після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-ним розчином питної соди. При попаданні на слизову оболонку очей кислоти необхідно очі ретельно промити водою протягом 15-20 хв. Після цього промити 2%-ним розчином питної соди.

6.5 Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відривати пухирі. При I ст. обпечене місце обробити ватою, змоченою етиловим спиртом. При опіках II ст. обпечене місце обробляють спиртовим, 3%-ним марганцевим розчином. При опіках III ст. накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6.6 Перша допомога при кровотечі

Для того щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору.

Кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, якщо кровотеча зупинилася, то не змінюючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати та забинтувати поранене місце;

При сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровеносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

Начальник Служби охорони та зв'язку

Провідний інженер з охорони праці

Начальник юридичного відділу

Андрій ПРУГЛО

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄЄВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 660

ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ, ЩО ПРАЦЮЄ З ЕЛЕКТРОІНСТРУМЕНТОМ
ТА ПЕРЕНОСНИМИ СВІТИЛЬНИКАМИ
СЛУЖБИ ОХОРОНИ ТА ЗВ'ЯЗКУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 05.06.25 № 140-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 660
ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ, ЩО ПРАЦЮЄ З ЕЛЕКТРОІНСТРУМЕНТОМ
ТА ПЕРЕНОСНИМИ СВІТИЛЬНИКАМИ
СЛУЖБИ ОХОРОНИ ТА ЗВ'ЯЗКУ

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Інструкція розроблена на основі НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», НПАОП 0.00-1.71-13 «Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями», Положення № 5-ОП Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка», затвердженого наказом ректора № 142-А від 29 липня 2024 р.

1.2 При експлуатації ручного електрифікованого інструменту (ділі електроінструмент) слід також керуватись інструкціями підприємств-виготовлювачів, а також ДНАОП 0.00-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів», «Правилами устрою електроустановок».

1.3 Електроінструмент за умовами безпеки поділяється на такі класи:

I – електроінструмент, у якого всі деталі, що перебувають під напругою, ізолювані і штепсельна вилка має заземлювальний контакт (таким електроінструментом працівникам служби охорони та зв'язку користуватися не дозволяється);

II – електроінструмент, у якого всі деталі, що перебувають під напругою, мають подвійну або посилену ізоляцію (цей електроінструмент не має пристроїв для заземлення);

III – електроінструмент на номінальну напругу не вище 42В, у якого ні внутрішні, ні зовнішні кола не перебувають під іншою напругою. Електроінструмент класу III, призначений для живлення від безпечної наднизької напруги.

Номінальна напруга для електроінструмента класів I і II має бути: не більше 220 В для електроінструмента постійного струму; 380 В – для електроінструмента змінного струму.

1.4 Електроінструмент та переносні світильники, які живляться від електромережі, мають бути обладнаними незнімним гнучким кабелем (шнуром) зі штепсельною вилкою.

1.5 Оболонки кабелів і проводів мають бути заведеними в інструмент і міцно закріпленими, щоб запобігти перелому та стиранню їх.

1.6 Штепсельні з'єднання, призначені для підключення електроінструменту і переносних електричних світильників, повинні мати недоступні дотику струмопровідні частини.

1.7 Конструкція штепсельних вилок електроінструмента класу III повинна унеможлилювати з'єднання їх з розетками на напругу понад 42 В.

1.8 До роботи з електроінструментом та переносними світильниками допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли медичне обстеження, спеціальне навчання і перевірку знань щодо

безпечного виконання робіт із їх застосуванням, та інструктаж з охорони праці на робочому місці.

Для роботи з електроінструментом II і III класу та переносними світильниками достатньо I групи з електробезпеки.

1.9 Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці». На робочому місці для працівників в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи особи, яку інструктують та особи, яка інструктує.

1.10 За невиконання даної інструкції працівник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність, згідно законодавства.

1.11 Кабель електроінструменту при роботі має бути захищений від випадкових пошкоджень і зіткнень його з гарячим, вогким та масними поверхнями.

1.12 Електроінструмент підлягає періодичній перевірці не рідше 1 разу на 6 місяців.

1.13 До періодичної перевірки входять:

- зовнішній огляд;
- перевірка роботи на холостому ході не менше 5 хвилин;
- вимірювання опору ізоляції мегомметром на напругу 500 В протягом 1 хвилини за умов ввімкненого вимикача, в цьому разі опір ізоляції має бути не менше 1 МОм.

1.14 У електроінструмента вимірюється опір обмоток і струмовідного кабелю відносно корпусу та зовнішніх металевих деталей.

1.15 Після капітального ремонту електроінструмента чи ремонту його електричної частини він підлягає випробуванню в такому обсязі і послідовності:

- перевірка правильності складання зовнішнім оглядом та триразовим ввімкненням і вимиканням вимикача у підключеного на номінальну напругу електроінструмента, в цьому разі не має бути відмов пускання і зупинення;
- випробування ізоляції на електричну міцність;
- обкатка в робочому режимі не менше 30 хвилин.

1.16 Результати перевірок і випробувань електроінструменту слід заносити в «Журнал обліку перевірки та випробування електроінструменту та переносних світильників». Журнал повинна вести призначена розпорядженням по службі особа, відповідальна за збереження та справність електроінструменту.

1.17 На корпусах електроінструмента слід зазначити інвентарні номери, а також дати наступних перевірок.

1.18 Зберігати електроінструмент та допоміжне обладнання до нього слід у сухому приміщенні, обладнаному стелажми, полицями, скринями, що надійно забезпечують його збереження, згідно з вимогами до умов зберігання, зазначеними в паспорті електроінструмента.

Забороняється складати електроінструмент в два ряди і більше без спеціального упакування.

1.19 Під час транспортування електроінструмента слід вживати застережних заходів, що унеможливають його пошкодження. Забороняється перевозити електроінструмент разом з металевими деталями та виробами.

1.20 Під час кожного чергового видавання електроінструменту для роботи особою відповідальною за збереження та справність електроінструменту в присутності працівника мають бути перевірені:

- комплектність і надійність кріплення деталей;
- справність деталей корпусу, рукоятки та кришок щіткотримачів, наявність захисних кожухів та їх справність(зовнішнім оглядом);
- надійність роботи вимикача;
- задовільна робота на холостому ході.

1.21 Забороняється видавати для роботи електроінструмент, який не відповідає хоча б одній із перелічених вимог або електроінструмент з простроченою датою періодичної чергової перевірки.

(I. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Перевірити справність електроінструменту:

2.1.1 Стан конуса шпинделя і хвостовика робочого інструменту; якщо конус забруднений, його необхідно очистити.

2.1.2 Надійність кріплення всіх різьбових з'єднань.

2.1.3 Легкість і плавність ходу ходових деталей.

2.1.4 Справність редуктора для чого шпиндель електроінструмента необхідно декілька раз повернути від руки при відключеному двигуні; якщо редуктор справний, шпиндель обертається, без заїдання.

2.1.5 Цілісність ізоляції проводів, відсутність оголених струмопровідних частин, відповідність інструменту умовам роботи. Інструмент, що має дефекти, видавати для роботи забороняється.

2.1.6 Наявність огорожувальних засобів.

2.2 Безпосередньо перед початком роботи необхідно перевіряти:

2.2.1 Відповідність напруги і частоти струму електричної мережі до напруги і частоти струму електродвигуна електроінструмента, зазначених в паспорті.

2.2.2 Надійність закріплення робочого виконувального інструменту (свердел, абразивних кругів, дискових пил, ключів-насадок та ін..).

2.3 Якщо електроінструмент протягом довгого часу зберігався на складі, то перед роботою необхідно перевірити стан ізоляції.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Дозволяється працювати тільки тим електроінструментом по безпечній експлуатації, стосовно якого робітник проінструктований.

3.2 При користуванні електроінструментом чи переносними електросвітильниками їх проводи чи кабелі повинні по можливості підвішуватись. Безпосередні дотики проводки та кабелів до металевих поверхонь чи предметів не допускаються.

3.3 Електроінструментом класів II і III дозволяється працювати без застосування індивідуальних засобів захисту в приміщеннях без підвищеної небезпеки ураження працівників електричним струмом.

3.4 Особам, що користуються електроінструментом забороняється:

3.4.1 Підключати електроінструмент напругою до 12 В до електричної мережі загального користування через автотрансформатор, резистор або потенціометр.

3.4.2 Натягати, перекручувати та перегинати кабель, ставити на нього вантаж, а також допускати перетинання кабелю живлення електроінструменту з тросами, кабелями та рукавами газозварки.

3.4.3 Вставляти робочу частину електроінструмента в патрон і виймати її із патрона, а також регулювати інструмент без відключення його від електромережі штепсельною вилкою та повної зупинки обертальних частин.

3.4.4 Розбирати і ремонтувати інструмент, кабель, штепсельні з'єднання та інші частини самостійно, якщо ці роботи не входять до його службових обов'язків.

3.4.5 Вилучати стружку або тирсу під час роботи електроінструмента. Стружку слід видаляти спеціальними кричками або щітками після повної зупинки електроінструмента.

3.4.6 Працювати електроінструментом з приставних драбин.

3.4.7 Обробляти електроінструментом обмерзлі та мокрі деталі.

3.4.8 Працювати електроінструментами, які не захищені від дії крапель або бризок і не мають знаків відзнаки(крапля в трикутнику або дві краплі), в умовах дії крапель і бризок, а також на відкритих майданчиках під час снігопаду, дощу.

Працювати таким електроінструментом поза приміщеннями дозволяється лише за сухої погоди, а під час снігопаду чи дощу – під навісом на сухій землі або настилі.

3.4.9 Залишати без нагляду електроінструмент, приєднаний до електромережі, а також передавати його особам, що не мають права з ним працювати.

3.4.10 Торкатись різального інструменту що обертається.

3.5 Під час роботи електродрилем предмети, що підлягають свердлінню, необхідно надійно закріплювати.

3.6 Забороняється продовження робіт електроінструментом в разі найменших ознак його несправності або якщо особа, що працює з ним, раптом відчує хоча б слабку дію електроструму: в обох випадках робота має бути негайно припинена, а несправний електроінструмент зданий для перевірки і ремонту.

3.7 Забороняється працювати електроінструментом, у якого закінчився термін періодичної перевірки, а також у разі виникнення хоча б однієї із таких несправностей:

3.7.1 Пошкодження штепсельного з'єднання, кабелю або його захисної трубки.

3.7.2 Пошкодження кришки вимикача.

3.7.3 Ненадійна робота вимикача.

3.7.4 Іскріння щіток на колекторі, що супроводжуються круговим вогнем на його поверхні.

3.7.5 Витікання масла з редуктора або вентиляційних каналів.

3.7.6 Поява диму або специфічного запаху, характерного для ізоляції, що горить.

3.7.7 Поява підвищеного шуму, стукоту, вібрації.

3.7.8 Зіпсування або поява тріщин в корпусній деталі, рукоятці, захисному огороженні.

3.7.9 Пошкодження робочої частини інструмента.

3.8 Для попередження пошкодження проводу чи кабелю ріжучим інструментом, а також для зручності при роботі їх слід перекидати через плече або кріпити до поясного ремня за допомогою карабінів.

3.9 Забороняється включати в електричну мережу електроінструмент при включеному електродвигуні, а також включати електроінструмент з навантаженням на робочому органі.

3.10 Забороняється приєднувати електроінструмент до мережі шляхом навішування зачищених кінців проводів або їх скручування.

3.11 В разі раптової зупинки електроінструменту (зникнення напруги, заклинювання рухомих частин тощо) він має бути вимкнений вимикачем. Під час перенесення електроінструменту з одного робочого місця на друге, а також під час перерви в роботі та її закінченні електроінструмент обов'язково має бути відімкнений від мережі штепсельною вилкою.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Відключити електроінструмент чи переносний електросвітильник від електричної мережі шляхом роз'єднання штепсельного з'єднання.

4.2 Прибрати робоче місце від стружки спеціальною щіткою.

4.3 Ретельно очистити електроінструмент від бруду, мастила і пилу, а ржавіючі частини протерти ганчіркою злегка змащеною мастилом, провести ретельно зовнішній огляд.

4.4 Протерти проводи сухою ганчіркою, акуратно згорнути в бухту.

4.5 Здати електроінструмент на склад.

4.6 Засоби індивідуального захисту скласти у відведене для них місце.

4.7 Зняти спецодяг, очистити від пилу, скласти у відведене для нього місце, помити руки, обличчя з милом.

4.8 Оповісти керівникові робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи з електроінструментом.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Під час роботи з електроінструментом може виникнути ситуація, що може привести до аварії або нещасного випадку: ураження електрострумом, пожежа, падіння з висоти, вихід з ладу електроінструменту, поява диму, різкий запах горілої ізоляції, підвищені стукіт, шум, вібрація, зіпсування або поява тріщин в корпусі та інше.

5.2 При виникненні такої ситуації треба негайно припинити роботу, відключити електроінструмент від електричної мережі шляхом роз'єднання штепсельного з'єднання.

5.3 Огородити небезпечну зону, не допускати в неї сторонніх осіб.

5.4 Повідомити про те що сталося керівника робіт.

5.5 Якщо є потерпілі надати їм першу медичну допомогу; при необхідності, викликати швидку медичну допомогу за тел. 103.

5.6 Одним із небезпечних факторів, які виникають в аварійній ситуації при роботі з електроінструментом, є ураження електричним струмом.

Перемінний струм 127, 220, 380 В навіть при незначній його силі (0,05 А) становить небезпеку, а струм силою 0,1 А може призвести до смертельного наслідку.

5.7 В усіх випадках необхідно виконувати вказівки керівника робіт по ліквідації наслідків аварії.

5.8 У разі виникнення пожежі (ознак горіння) у приміщенні повідомити керівника робіт, чергову частину служби охорони та зв'язку НУ «Запорізька політехніка» по тел. 7698-310 або 764-19-21, а також вжити можливих заходів щодо гасіння (локалізації) пожежі наявними засобами пожежогасіння та збереження матеріальних цінностей, дотримуючись порядку дій при ліквідації пожежі відповідно до Інструкції з пожежної безпеки.

5.9 У разі неможливості усунення пожежі власними силами викликати пожежно-рятувальний підрозділ по телефону 9-101 або 101 та вжити можливих заходів щодо евакуації людей. Під час виклику пожежної охорони назвати адресу об'єкта, місце виникнення події, обстановку, наявність людей, повідомити своє прізвище. Виконувати вказівки керівника робіт, представників пожежно-рятувально-го підрозділу щодо усунення аварійної ситуації.

5.10 При нещасному випадку надати потерпілим домедичну допомогу. За потреби викликати машину швидкої медичної допомоги за тел. 103 або 9-103.

VI. ПЕРША ДОЛІКАРНЯНА ДОПОМОГА ПРИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ

6.1 Перша допомога при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно. Після чого викликати швидку медичну допомогу.

6.2 Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. іш. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька крапель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

6.3 Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якою є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

6.4 Перша допомога при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом або 3%-ним марганцевим розчином.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6.5 Перша допомога при кровотечі.

6.5.1 Підняти поранену кінцівку вгору.

6.5.2 Рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском).

6.5.3 У разі сильної кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою, у разі великої кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

Начальник Служби охорони та зв'язку

ПОГОРАЖЕКО:

Провідний інженер з охорони праці

Начальник юридичного відділу

Андрій ПРУГЛО

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄСВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 661
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ГРУПИ ЗВ'ЯЗКУ ТА СИГНАЛІЗАЦІЇ
Служби охорони та зв'язку

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 05.06.2025р. № 140-А

І Н С Т Р У К Ц І Я
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 661
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ГРУПИ ЗВ'ЯЗКУ ТА СИГНАЛІЗАЦІЇ
Служби охорони та зв'язку

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Інструкція розроблена відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.1998р. №9, Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Держнагляд-охорони праці від 09.02.1998р. №4, відповідно з вимогами Положення про розробку інструкцій з охорони праці та нормативних актів про охорону праці, чинних в НУ «Запорізька політехніка».

1.2 Інструкція запроваджує основні вимоги з охорони праці для працівників групи зв'язку та сигналізації (в подальшому - ГЗ та С) Служби охорони та зв'язку – провідного фахівця з електрозв'язку та сигналізації, техніка електрозв'язку, старшого диспетчера зв'язку, електромонтера з ремонту та обслуговування пристроїв сигналізації, централізації та блокування.

1.3 Працівники ГЗ та С можуть працювати як в приміщеннях групи (АТС, робочий кабінет, майстерні), так і на інших об'єктах структурних підрозділів університету.

1.4 Працівники ГЗ та С виконують такі види робіт:

1.4.1 Проведення обслуговування та поточного ремонту обладнання АТС, перевірка роботи та налагодження її устаткування.

1.4.2 Проведення монтажу, обслуговування та ремонту телефонних мереж, телефонних пристроїв, у т.ч. з радіомодулем, на об'єктах користувачів.

1.4.3 Контроль за цілісністю, правильним прокладенням та експлуатацією телефонних кабелів, їх підтриманням в належному стані.

1.4.4 Перевірка працездатності засобів охоронного призначення, установлених на обслуговуючих об'єктах університету.

1.4.5 Проведення монтажних та ремонтних робіт засобів охоронної сигналізації та її мереж, усунення виявлених несправностей.

1.4.6 Проведення регламентних робіт засобів охоронного призначення, у т. ч. апаратури ПЦС.

1.4.7 В умовах майстерні проведення перевірки та ремонту приладів і засобів зв'язку та сигналізації.

1.5 В процесі виконання робіт працівники ГЗ та С допускаються до обслуговування електроустановок до 1000 В, повинні мати другу групу з електробезпеки.

1.6 До роботи на посадах працівників ГЗ та С допускаються особи, які досягли 18 – річного віку, мають медичний висновок на допуск до роботи в займаній посаді та професійно – технічну освіту відповідного напрямку, володіють достатніми теоритичними знаннями та професійними навичками.

1.7 До самостійної роботи допускаються працівники ГЗ та С, які пройшли вступний, первинний на робочому місці інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки, перевірку знань ПТЕ і ПТБ, 2-х тижневе стажування під керівництвом досвідченого працівника.

1.8 Особа, яка не пройшла навчання, до самостійної роботи не допускається. У випадку незадовільних знань з питань охорони праці вона повинна пройти повторне навчання і перевірку знань.

1.9 Протягом подальшої трудової діяльності працівник ГЗ та С проходить повторні, позапланові та цільові інструктажі, перепідготовку з питань охорони праці відповідно з Типовим Положенням про навчання з питань охорони праці.

1.10 Не допускається до роботи і підлягає відстороненню від неї працівник, який захворів або перебуває в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння.

1.11 При виконанні робіт на висоті з використанням електроінструменту та переносних електросвітильників працівник повинен керуватися Інструкцією з охорони праці при проведенні робіт на висоті та Інструкцією з охорони праці для персоналу, що працює з електроінструментом та переносними світильниками Служби охорони та зв'язку.

1.12 Працівник ГЗ та С зобов'язаний:

- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, виконувати тільки доручену йому керівником роботу;
- забезпечувати безпечне проведення монтажу, ремонту, налагодження та правильну технічну експлуатацію засобів і обладнання зв'язку та охоронного призначення;
- використовувати за призначенням інструменти, устаткування та засоби індивідуального захисту, для перенесення інструменту використовувати спеціальну сумку чи переносний ящик (футляр);
- знати і виконувати вимоги інструкцій і інших нормативно-правових актів з питань охорони праці стосовно виконуваних ним робіт;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих працівників у процесі виконання будь-яких робіт;
- підтримувати порядок і чистоту на робочому місці та дотримуватись правил особистої гігієни, зберігати і приймати їжу у встановлених для цього місцях;
- не допускати порушень пожежної безпеки, знати місця зберігання аптечки, пожежного інвентарю, номери телефонів для виклику екстрених та аварійних служб, вміти надати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних

випадків;

- не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці та пожежної безпеки, проходити установлені навчання, інструктажі та перевірку знань з охорони праці та пожежної безпеки.

II ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Ознайомитись з розпорядженням чи заявкою на виконання робіт в майстерні чи на об'єктах підрозділів університету з розписом у журналі. В разі необхідності отримати цільовий інструктаж з безпеки робіт.

2.2 Підготувати робоче місце: оглянути місце проведення робіт, визначити їх суть, які необхідні інструменти та матеріали, безпечність при роботі.

2.3 Перевірити справність інструментів, перевіркою апаратури, переносної лампи, наявності ізолюючих засобів захисту.

2.4 Переконавшись в справності електропаяльника. Його стрижень не повинен гойдатися, ручка не повинна мати тріщин, шнур не повинен мати порушення ізоляції, не повинно бути пробою на корпус, вилка і електророзетка мають бути справними.

2.5 Перед початком робіт у кросі потрібно надіти халат, застебнути його на всі гудзики, прибрати волосся під косинку або шапочку, щоб воно не було розпушене.

2.6 Прилади та пристрої, інструмент і необхідні матеріали розташувати на робочому місці в зручному і безпечному порядку. Зайві і заважаючі роботі предмети прибрати.

2.7 Переконавшись в достатньому освітленні робочого місця та, при необхідності, приміняти переносний електричний світильник.

2.8 Перевірити наявність перед лицьовими і монтажними сторонами вводно-комутаційного обладнання діелектричних килимків. При необхідності включити кондиціонер – температура повітря в приміщенні, де знаходиться АТС, не повинна перевищувати +25 С.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Безпечна робота працівників ГЗ та С досягається шляхом знання небезпечних факторів при виконанні робіт, дотримання вимог безпеки при виконанні робочих обов'язків.

3.2. Чистку рамок обладнання кросу виконувати тільки спиртом. Заносити в приміщення і робити чистку обладнання кросу бензином забороняється.

3.3. Чистку вугільних ізоляторів виконувати сухою ганчіркою (клаптиком) або замшею.

3.4. При виході з ладу термічних запобіжників на гранполосі встановлювати термовставки тільки після перевірки кабельної пари індикатором на предмет відсутності сторонньої напруги. Запобіжники встановлювати згідно необхідних номіналів. Ставити запобіжники не відповідаючим номіналам забороняється.

3.5. При виявленні сторонньої напруги на вводі телефонної лінії необхідно попередити лінійного електромонтера та роз'єднати зі станційним обладнанням за допомогою ізольованого інструмента, або вилки з ізолюючого матеріалу,

з'єднувальні абонентські лінії. Після ліквідації сторонньої напруги перевірити її відсутність на лінії індикатором напруги.

3.6. Забороняється експлуатація обладнання АТС університету без заземлення і при наявності вологи на елементній базі станції. Заміну елементів захисту слід проводити однією рукою, іншою не торкатися заземлених конструкцій.

3.7. Забороняється струшувати зайвий припій з електропаяльника. Видалення зайвого припою робити на спеціальній підставці. Щоб уникнути утворення бризків від паяльних робіт, припій на стрижень електропаяльника наносити тонким шаром.

3.8. Ступінь нагріву електропаяльника визначати тільки на припої. Пайку робити припоєм ПОС-40, ПОС-60. Припій інших марок при пайці обладнання в кросі застосовувати не дозволяється.

3.9. При коротких перервах в роботі електропаяльник необхідно покласти на підставку з металевими скобами. При тривалих перервах в роботі і закінченні робіт електропаяльник повинен бути відключений від електромережі.

3.10 Забороняється ставати на драбину удвох при усуненні електричних пошкоджень та проведенні кросировочних робіт, а також при монтажі та ремонті ліній та пристроїв зв'язку, сигналізації.

3.11 Роботу на висоті дозволяється проводити з справних приставних драбин і стремянк довжиною не більше 5м, риштування, лісів і майданчиків, перекриттів і настилів.

3.12 Розміри приставних сходів і драбини повинні забезпечувати можливість проводити роботу в положенні стоячи на щаблях, що знаходяться на відстані не менше 1м від верхнього кінця драбини. Працювати з двох верхніх сходинок драбин, що не мають поручнів або упорів, не допускається.

3.13 Маса інструменту або матеріалів, що застосовуються при виконанні робіт в положенні стоячи на сходах (щаблях), не повинна перевищувати 5кг.

3.14 Для електроживлення переносних вимірювальних приладів напругою 220В змінного струму з 3-х жильним шнуром в приміщеннях користуватися розетками з контактом заземлення.

3.15 При обслуговуванні обладнання АТС забороняється:

- проводити електричні вимірювання на вводах ліній зв'язку під час грози;
- торкатися рамок і термokatушок пофарбованих червоною фарбою;
- класти інструмент на щаблі та майданчики драбин;
- допускати присутність сторонніх осіб на робочому місці;
- користуватися захисними засобами, термін випробування яких закінчився, інструментом без ізолюючих рукояток, несправними або саморобними драбинами, непризначеними підставками та предметами;
- застосовувати пісок, воду та пінні вогнегасники для гасіння пожежі в обладнанні кросу;
- курити в приміщеннях, залишати без нагляду електронагрівальні прилади.

3.16 Під час роботи здійснювати постійний контроль за справністю обладнання, приладів, інструментів, вмикаючих і вимикаючих пристроїв, мереж зв'язку та сигналізації.

3.17 Після закінчення монтажних та ремонтних робіт працівник ГЗ та С зобов'язаний у присутності працівників, які працюють з цими пристроями, обладнанням чи засобами, перевірити їх справність і передати в роботу.

3.18 Працівник ГЗ та С забезпечує утримання робочого місця в порядку і чистоті, стежить за чистотою повітря в приміщенні, не допускає утворення протягів.

IV.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення роботи (виконання робіт) необхідно привести в порядок робоче місце (місце проведених робіт).

4.2. Виключити і знеструмити обладнання, прилади, електроінструмент та світильники.

4.3. Прибрати інструмент і матеріали, засоби захисту, що використовувалися в робочому процесі, в призначене для їх зберігання місце.

4.4. Після роботи з припоєм потрібно протерти руки 1% розчином оцтової кислоти і помити з милом.

4.5. Перед тим, як залишити приміщення, перевірити його на предмет пожежної безпеки.

4.6 Зробити записи в журналах обліку заявок, завдань та виконаних робіт.

V.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При проведенні робіт з обслуговування та ремонту обладнання та засобів зв'язку і сигналізації можливі наступні ситуації:

- поява на з'єднувальних або абонентських лініях високої сторонньої напруги;
- коротке замикання в електрообладнанні, з можливим загоранням;
- пожежа;
- інші аварійні ситуації не пов'язані безпосередньо з АТС, обладнанням та засобами зв'язку, чи сигналізації.

5.2. Можуть мати місце такі нещасні випадки:

- ураження працівника електричним струмом;
- поранення, опіки працівника;
- падіння працівника, падіння предметів на нього;
- отруєння речовиною чи газом.

5.3. Кожен працівник, що першим виявив загрозу або вже виникнення аварійної ситуації, повинен:

- негайно припинити роботу, вимкнути з електромережі прилади, вжити заходи по недопущенню інших осіб в небезпечну зону;
- повідомити безпосереднього керівника робіт.

5.4. Аварійні роботи проводити не менше ніж двома особами.

5.5. Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо склалася виробнича обстановка, небезпечна для його життя чи здоров'я, або для оточуючих.

VI ВИМОГИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

6.1 Не допускати короткого замикання в електромережах. Причинами короткого замикання в електромережі можуть бути порушення ізоляції, зовнішні механічні пошкодження, незадовільне контактне під'єднання електродротів.

6.2 Не допускати перевантаження електропроводки (одночасного вмикання до мережі кількох споживачів струму).

6.3 Не залишати ввімкнутими в мережі електроінструмент чи електросвітильники.

6.4 Не використовувати несправні чи саморобні запобіжники, не зав'язувати електропроводи у вузли та не підвішувати їх на цвяхи, щоб електролампі торкалися предметів, що можуть загорітися.

6.5 Не палити (курити), користуватися відкритим вогнем у приміщеннях.

6.6 У разі виникнення пожежі негайно припинити роботу, подзвонити в чергову частину охорони (3-10, 5-15), приступити до гасіння пожежі (загоряння) за допомогою вогнегасника чи протипожежної тканини. При неможливості ліквідації загоряння подзвонити на № 101 (ДСНС) і повідомити про місце і характер пожежі.

- 6.7 Вжити заходи по локалізації факторів поширення пожежі, не допущення сторонніх осіб в зону пожежі.

VII НАДАННЯ ДОЛІКАРНЯНОЇ ДОПОМОГИ ПІД ЧАС НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ

7.1 При наданні першої допомоги потерпілому від електричного струму потрібно якнайшвидше вивільнити потерпілого від дії електричного струму, попереджаючи його падіння (відключити електромережу, відокремити потерпілого від струмопровідних частин з застосуванням діелектричних захисних засобів чи речей, інструменту з ізолюючою рукояткою).

7.2 У всіх випадках ураження електрострумом обов'язково визивати лікаря не залежно від стану потерпілого, за № 103. До прибуття медпрацівника надавати потерпілому першу допомогу:

- ні в якому разі не можна дозволити потерпілому рухатися;
- якщо потерпілий дихає дуже рідко і судорожно, але у нього прощупується пульс, необхідно відразу надати йому можливість дихати глибше, зробити штучне дихання і зовнішній (непрямий) масаж серця методом ритмічного стискання серця через (60-65 натисків у хвилину) на нижню частину грудей.

7.3 Про першу долікарняну допомогу при пораненні, переломах, вивихах, забоях від ударів, кровотечі та опіках викладено в розділі VI інструкції з охорони праці для персоналу, що працює з електроінструментом та переносними світильниками Служби охорони та зв'язку.

7.4 У всіх випадках до потерпілого викликати лікаря. Про всі випадки травматизму повідомляти провідному інженеру з охорони праці.

Начальник Служби охорони та зв'язку

Андрій ПРУГЛО

ПОГОДЖЕНО :

Провідний інженер з
охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ